

φὸν Σόββε, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν λόγον ἀνῆκεν ὁ Γεώργιος, τῷ ἐξέφρασεν ἡμέραν τινὰ μεγάλην ἀπορίαν διὰ τὴν «παράδοξον ἀδιαφορίαν» τοῦ Βασιλέως, καθὼς τὴν ἀνόμασεν. Ὁ Γεώργιος τὸν ἤκουσε μετ' ἐκπλήξεως διατεινόμενον ὅτι ὁ βασιλεὺς ὀφείλει νὰ ἀνταμείβῃ πᾶσαν ἐκδούλευσιν ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ᾖ, προσφερομένην εἰς ἑαυτὸν προσωπικῶς, διότι τοιοῦτρόπως θὰ ἐτήρει ζωογονημένον τὸ αἶσθημα τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς αὐτόν. (ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ.

Τὴν ὀνομασίαν ταύτην φέρει μία ἐκ τῶν ἀρίστων κωμωδιῶν τοῦ Ἀριστοφάνους, ἣ ὁποία σατυρίζει τὴν κουφύνοιν τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες, ἐν ᾧ εἶχον ἐμπλεχθῆ εἰς τὸν μέγαν καὶ πολυχρόνιον ἐκεῖνον πόλε-

σότερα περὶ τῆς κωμωδίας ταύτης παραπέμπομεν εἰς τὸ φύλλον τῆς 18 Φεβρουαρίου τρ. ἔτ. τοῦ Ἀστέρου τῆς Ἀνατολῆς, ὅπου ὁ καθηγητὴς κ. Ρουσόπουλος δίδει ἐμπεριστατωμένην ἔκθεσιν αὐτῆς.

Ὀλίγα περὶ χάρτου.

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι τὰ γράμματα ἐχαράττοντο ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων, ἐπὶ κεκρηωμένων πινακιδίων, ἐπὶ πλακῶν μολοδίνων κτλ. Ὁ δὲ ἱστορικὸς Φλάβιος Ἰώσηπος ἀναφέρει ὅτι τὰ θρησκευτικὰ βιβλία τῶν Ἑβραίων ἦσαν κεχαραγμένα ἐπὶ χρυσοῦ. Εἰς δὲ τοὺς Αἰγυπτίους ἀποδίδεται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ χάρτου ἐκ τοῦ περικαλύμματος τοῦ παπύρου, ὅστις ἦτο φύτον, ἀναπτυσσόμενον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Νείλου, καὶ βύβλος ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων καλούμενον (ἐξ

Ἡ κωμωδία τοῦ Ἀριστοφάνους, ἡ ἐπονομαζομένη Ὀρνιθεσ.

μον κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν, τὸν Πελοποννησιακὸν, δευτεῖς καὶ ἐτελείωσε μὲ τὴν ἦρταν τῶν Ἀθηναίων, ἐφάντασθησαν ὅτι ἠδύναντο νὰ κατακτήσουν τὴν Σικελίαν καὶ οὕτω νὰ ἐκτείνουσι τὴν ἐξουσίαν καὶ πρὸς δυσμάς.

Τὰ διάφορα πρόσωπα εἰς τὴν κωμωδίαν ταύτην παρίστανται διὰ διαφόρων πτηνῶν, ἔλαβον δ' ἕκαστον αὐτῶν ὀνομασίαν κατάλληλον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κωμωδίας. Μετὰ παρατεταμένην δὲ συζήτησιν τὰ πτηνὰ ταῦτα ἀπεφάσισαν νὰ κτίσωσι πόλιν ἐναέριον ἀνεξάρτητον καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ κωμωδία αὕτη παρεστάθη πρὸ δύο περιπέτου ἑτῶν ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Πανεπιστημίου τῆς Κανταβριγίας, ἣ δὲ προκειμένη εἰκὼν παριστᾷ τὴν ἐνδομασίαν τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθη ἕκαστον πρόσωπον, ἵνα παραστήσῃ τὸ κατάλληλον πτηνόν. Λέγεται δὲ ὅτι ἡ παράστασις ἐπέτυχε θαυμασίως. Τοὺς θέλοντας νὰ μάθωσι περισ-

σοῦ τὸ τῶν Ἑλλήνων βιβλίον) εἰς τοὺς Αἰγυπτίους ἦτο γνωστοτάτη ἡ γραφή, ὅτε οἱ Ἕλληνες ἐσχετίσθησαν μετ' αὐτῶν. Ὅτε δὲ ἐκυριεύθη ἡ Αἴγυπτος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ὁ Αἰγυπτιακὸς χάρτης ἦτο ἐν μεγίστῃ χρήσει ἐν Ἰταλίᾳ.

Μετὰ τὸν πάπυρον κοινοτάτη ὄλη πρὸς γραφὴν ἦτο ἡ μεμβράνη ἢ καὶ περγαμνὴ καλούμενη ἐκ τοῦ Εὐμέμου Β'. βασιλέως τῆς Περγάμου, τοῦ—ὡς λέγεται—ἀνακαλύψαντος αὐτὴν, ὅτε εἶχεν ἀπαγορευθῆ ἡ ἐξαγωγή τοῦ παπύρου ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ Ἰπτολεμαίου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Τὸ ὅτι ἀνεκάλυψε τὴν Περγαμνὴν ὁ Εὐμένης εἶναι ἀνακριβές, διότι ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει τὴν χρῆσιν τῆς μεμβράνης ἐπ' αὐτοῦ, εἶναι δὲ πιθανὸν ὅτι εἰσήγαγε μόνον οὗτος βελτίωσιν τινὰ εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς μεμβράνης.

Καὶ ἡ περγαμνὴ καὶ ὁ πάπυρος δὲν ἦσαν εὖωνα, ὅθεν ὅτε ἐπ' αὐτῶν ἦτο γεγραμμένη μὴ σπουδαία